

ANTÒNIA CARRÉ-PONS
L'ASPIRADORA DE
RAMON LLULL

Meteora

Antònia Carré-Pons

L'aspiradora
de Ramon Llull

LLEGIR EN CATALÀ
ASSOCIACIÓ D'EDITORIALS INDEPENDENTS

Editorial
Meteora

L'aspiradora de Ramon Llull
© Antònia Carré-Pons, 2016

Reservats tots els drets d'edició per
© Editorial Meteora SL
Gran Via de les Corts Catalanes, 794, ent. 1a
08013 Barcelona
Tel. 93 265 56 54
www.editorialmeteora.cat
contacte@editorialmeteora.com

Primera edició: juliol de 2016

ISBN: 978-84-945428-1-7
Dip. Leg.: B.13173-2016

Il·lustració i disseny de la coberta: © Eduard Serra

Fotografia de la solapa: © Mariona Rierola

Imprès a Liberdúplex, Sant Llorenç d'Hortons

SENSE L'AUTORITZACIÓ ESCRITA DE L'EDITOR, QUEDA RIGOROSAMENT PROHIBIDA, SOTA LES SANCIONS ESTABLERTES PER LA LLEI, LA REPRODUCCIÓ TOTAL O PARCIAL D'AQUESTA OBRA A TRAVÉS DE QUALSEVOL PROCEDIMENT MECÀNIC O ELECTRÒNIC, INCLOENT-HI LA REPROGRAFIA, LA DIFUSIÓ PER XARXES TELEMÀTIQUES I LA DISTRIBUCIÓ D'EXEMPLARS D'AQUESTA EDICIÓ MITJANÇANT LLOGUER O PRÉSTEC PÚBLICS.

L'ASPIRADORA DE RAMON LLULL

Heu d'admetre que el nom determina en gran mesura
el caràcter i fins i tot la biografia d'una persona.

SERGEI DOVLATOV, *Els nostres*

La primera història

Els pares de la Blanca eren un matrimoni ben avingut, dues persones comprensives, agradables, simpàtiques, d'aquelles que valoraven la comunicació i la discussió com els pilars de la convivència i amb les quals es podia parlar de tot. Sempre havien defensat que els fills s'havien d'educar amb les banderes de la llibertat i la felicitat, i per això s'havien preocupat de crear un clima de confort per a la seva filla única. Per això el primer que van fer va ser estalviar-li el compromís feixuc amb totes les tasques domèstiques. En la vida familiar i quotidiana de la Blanca tot havia lliscat de manera fàcil, sense que ella hagués hagut de fer mai cap esforç. Sense que ella hagués tingut mai consciència que calia un esforç per fer lliscar les coses més bàsiques. Però des del primer dia de viure amb el Pol, la Blanca va aprendre que la convivència d'igual a igual provoca friccions entre les persones.

Al vespre del primer dia de viure junts, la Blanca se'n va anar a dutxar. Va deixar la porta oberta del lavabo perquè estava acostumada a no tancar-ne mai cap, els espais reduïts i sense obertures li provocaven un malestar inexplicable. Es va treure la roba, la va deixar a terra, feta un garbuix, i es va ficar a sota l'aigua. Quan es va haver eixugat el cos i els cabells i posat crema hidratant, va sortir

amb una samarreta que li arribava fins a mitges cuixes. El Pol va entrar al lavabo després. Es va dutxar. Va sortir. La Blanca s'estava estirada al llit. El Pol s'hi va acostar i li va fer un petó llarg. Li va agafar les mans, la va fer aixecar, la va arrossegar amb suavitat fins al lavabo, amb un somriure que li penjava. Mantenint-li els braços estirats, li va fer girar els palmells de les mans cap amunt. Es va ajupir. Va recollir el manyoc de roba bruta de la Blanca i li va posar a les mans, la va conduir cap a la porta i la va empènyer a poc a poc fins a la rentadora. La Blanca no va dir res, però es va sentir fatal.

Des d'aquell dia, la Blanca i el Pol van haver d'ajustar les rutines com si possessin a l'hora el mecanisme de dos rellotges. Van aconseguir que regnés a casa una organització impecable, que mantenien a ratlla tots dos sempre que no es produïa un esdeveniment que ho desgavellava tot. Cuinaven, netejaven, compraven, es repartien totes les feines de manera equitativa. La Blanca s'hi va haver d'acostumar, als nous hàbits, es va haver de transformar, i no li va ser gens fàcil perquè costa treure's els mals hàbits de dins. El Pol ho va tenir més bé, perquè abans de viure amb la Blanca havia compartit pis amb dos companys i això li va proporcionar maduresa per a la vida quotidiana. I encara va tenir més avantatge perquè a casa seva eren quatre germans, quatre xicotots com deia ell: la mare ens va educar des de petits perquè quan visquéssim en parella no tinguéssim mai cap queixa d'una dona, li explicava el Pol amb orgull, amb una picada d'ullet i una referència sorneguera al seu germà Marc. Durant uns anys, la seva mare havia demanat l'excedència a la feina i s'havia dedicat en exclusiva a tenir cura dels fills, l'economia familiar ho permetia. La seva mare havia sabut involucrar-los a tots quatre en les feines de casa sense que fos un drama. Quan eren uns nens, tots quatre tenien l'habitació endreçada, era la seva manera natural d'actuar. Com la manera natural d'actuar de la Blanca era deixar-ho tot pel mig i permetre que la senyora de fer feines hi posés ordre. Si podia.

La Blanca duia clavada l'escena de la dutxa perquè li va mostrar les seves mancances i la superioritat del Pol, encara que ell va

saber-la ensenyar sense prepotència i la Blanca ho va agrair. Als ulls de la Blanca, el Pol es va convertir en molt més gran, tot i que només li passava dos anys, en molt més preparat per a qualsevol circumstància inesperada que els pugués créixer al davant, qualsevol d'aquelles situacions amb què la vida posava a prova una persona i l'obligava a prendre una decisió dolorosa i ràpida. Un canvi es podia produir en un pim-pam. Des de l'escena de la dutxa que la Blanca pensava que hauria d'estar alerta, pendent de tots els seus actes per no cometre un altre error tan colossal. Sabia que el cúmul d'errors fa que ens mirem una persona d'una manera diferent de com ho hem fet abans. El cúmul d'errors és capaç de desenamorar qualsevol i la Blanca tenia por de defraudar les expectatives del Pol. Volia demostrar-li seguretat i confiança i s'hi hauria d'esforçar. Per això va accedir sense replicar a les normes de conducta que aquell vespre mateix el Pol va dir que haurien de seguir, si no volien que la felicitat se'ls escolés pel forat del plat de la dutxa.

La Blanca s'hi va esforçar quatre anys. Es va proposar fer tot el possible perquè el Pol no tingués cap dubte que l'havia encertat quan van decidir d'anar a viure junts. Que ella era la dona perfecta, fins i tot en les petites coses de cada dia. Aquell dia de l'escena de la dutxa, es va dissenyar un objectiu estratègic, es va marcar unes pautes de conducta a seguir. L'endemà al matí, el Pol ja havia marxat i mentre rumiava asseguda a la taula del menjador amb un cafè amb llet amb molta escuma al davant, a la Blanca la va inundar una glopada de vergonya. Quan vivia a casa amb els pares, sempre els havia tingut tots dos al costat, com una cova on protegir-se de les petites tempestes, que quan es produïen a ella li semblava que tenien la intensitat d'un tsunami. Va recordar aquella vegada, quan devia tenir vint o vint-i-un anys, que li van robar la moto a la universitat, a la sortida d'un examen difícil que s'havia preparat a consciència. Quan va veure que no hi havia la moto, l'únic que se li va acudir va ser trucar a la mare. El pare i la mare la van anar a buscar, van anar a casa a deixar la motxilla, la mare li va preparar una til·la perquè

es calmés i la van acompanyar a comissaria a posar la denúncia. La Blanca estava tan desbordada que no podia pensar amb claredat. Quan els van atendre, va resultar que, per culpa dels nervis, s'havia descuidat el carnet d'identitat. Hi van haver de tornar, la segona vegada la Blanca i el seu pare, perquè en moments d'estrès la mare també acabava per atabalar-se. El pare no perdia mai la calma. Com el Pol.

L'endemà de l'escena de la dutxa, mentre remenava el sucre al cafè amb llet, la Blanca es va avergonyir de la seva dependència. No podia telefonar a la mare, com havia pensat que faria en llevar-se. Va comprendre que havia arribat l'hora d'actuar sense l'ajut de ningú. Estava planificant la primera modificació important que es produiria en la seva personalitat i volia ser-ne l'única responsable. Per això no en va dir res ni a la mare ni al pare ni al Pol. De fet, amb el Pol ni tan sols van parlar mai de l'escena de la dutxa.

•

Els pares del Pol feia molts anys que estaven divorciats. Amb la mare, des que s'havia convertit en una alta executiva d'Alstom que vivia a París en un pis esplèndid, a penes es veien. L'energia hidroelèctrica i els trens d'alta velocitat l'obligaven a viatjar constantment per tot el món, de manera que la distància que s'havia creat entre ella i la família estava del tot justificada per raons laborals. La mare del Pol i la Blanca van coincidir en molt poques ocasions. La primera vegada que es van trobar tots tres en una cafeteria, a la Blanca li va semblar una dona simpàtica i decidida. Des d'aleshores que va admirar-ne la capacitat de prendre decisions i d'encarrilar la vida, sense por, però li va sobtar que aprofités el moment que el Pol es va aixecar per anar al lavabo per deixar-li anar, després d'una descripció abrandada de la bellesa de París, que anés alerta amb el seu fill. La capital de França va tornar a la conversa quan el Pol es va asseure un altre cop.

El pare del Pol era arquitecte i, és clar, les passava magres. Com a conseqüència de la crisi econòmica que havia arrencat el

2007, la professió d'arquitecte s'havia devaluat fins a nivells insospitables en les èpoques de bonança, quan semblava que els contactes, els projectes i els diners no s'acabarien mai. Ara s'havia de guanyar la vida reparant façanes d'edificis i redissenyant lavabos i mampares de dutxa. El Pol s'hi relacionava poc perquè li feia pena veure'l amb l'aire tan trist que arrossegava d'ençà que la seva mare se n'havia anat a viure al costat de la Torre Eiffel amb un senyor que el Pol només havia vist dos cops. A més, no li queia gaire bé la dona peruana que vivia amb el seu pare. A la Blanca li feia l'efecte que el Pol s'hi sentia incòmode perquè la trobava massa jove, de fet, per l'edat que tenia, podia ser perfectament la seva germana gran.

El Pol i els seus germans constituïen una mena de microcosmos peculiar. Tots quatre feien pinya, es trobaven sovint, miraven el futbol i bevien cervesa, s'empassaven tres o quatre episodis seguits de les primeres temporades de sèries televisives de tema detectivesc i forense, CSI a Las Vegas o a Nova York, El Cos del Delicte, Bones... Tots quatre formaven una societat exclusiva impermeable a les influències externes, encara que de vegades admetien visites. Però les visites, per més assídues que fossin, eren considerades només satèl·lits, sense incidència real en l'univers que formaven ells quatre. Estaven tan units que cap dels germans no prenia mai una decisió rellevant sense consultar-la abans amb el grup.

El Pol era el segon dels quatre germans, que van néixer molt seguits, amb poc més d'un any de diferència entre l'un i l'altre.

El gran es deia Roc. Era bomber, fumava sense parar i tenia un comportament massa primari pel gust de la Blanca. Deixava anar pets i rots en públic sense cap mena de vergonya amb l'excusa que són accions naturals en els homes, que no s'han de reprimir. Tampoc no reprimia gaire la ira i quan el contradecien es posava violent. A la Blanca li feia por, encara que el Pol li hagués dit moltes vegades que era inofensiu i que s'havia apuntat a una teràpia conductista per gestionar l'autocontrol. La Blanca dubtava que s'hi hagués apuntat mai. El Pol se l'estimava d'una manera especial: perquè en el fons és

un bon nano, s'ha de tenir un bon cor per fer-se bomber i jugar-se la vida per salvar els altres, no trobes, Blanca? Les seves converses a propòsit del Roc sempre s'acabaven així. Però a la Blanca li semblava que allò que feia que el Pol se l'estimés d'una manera especial era que molts anys enrere li havia passat un parell de novietes. Quan el Roc se'n va cansar, primer de l'una i després de l'altra, les va presentar al Pol, que s'hi va embolicar perquè era molt jove i, és clar, no podia pas desapropiar una oportunitat de lligar tan fàcil. Aquesta argumentació del Pol sempre havia posat nerviosa a la Blanca, que la trobava masclista. Però quan el Pol rememorava amb el seu germà aquestes aventures, reia sense cap mena de malícia. Les quatre històries van durar ben poc i quan es van acabar, ningú no ho va passar malament, aquesta era l'excusa del Pol que els eximia a tots dos de qualsevol sentiment de culpa.

El Marc, el tercer germà, a la Blanca li semblava encantador. Era gai. La seva opció sexual va ser coneguda i acceptada per tota la família des de l'adolescència. El Marc va començar a estudiar medicina perquè volia ser metge forense criminalista. Però a segon curs va canviar els estudis pels de farmàcia en comprovar la seva incapacitat per fer una autòpsia. A les pràctiques d'anatomia de primer, la contemplació d'ossos, tendons i lligaments desenganxats d'un cos humà li va fer perdre el sentit dos cops. Però com que no va ser l'únic a desmaiar-se, no va donar importància a l'incident. Quan van arribar les pràctiques de dissecció de segon, es va oferir voluntari per separar les vísceres del cos mort i deixar el fetge, l'estómac o el cor a punt per a l'aprenentatge de tot el grup d'estudiants. Va anar amb la professora a la sala on guardaven els cadàvers. Envoltats per la llum freda i l'olor embafadora del formol, van treure un cos de la nevera, el van col·locar a sobre de la taula metàl·lica. El Marc va retirar el llençol del cos i va deixar cobert només el cap. Era un cos d'home jove, atlètic, ben proporcionat. El Marc va pensar que podria ser ell o un dels seus germans. Va agafar el bisturí i va començar a seccionar-li l'abdomen. Quan va tenir el fetge a les mans, va caure a terra,

amb el fetge al damunt. La professora, amb un somriure benèvol, li va aconsellar que triés una especialitat que no tingués res a veure ni amb la medicina legal ni amb els quiròfans, o que es busqués una altra manera de guanyar-se la vida. Amb el títol de farmàcia a sota el braç, el Marc va pensar que es dedicaria a la investigació. Mentre esperava si li donaven alguna beca, va acceptar una feina de dependent en una farmàcia gran i cèntrica. Com que la beca no va arribar mai, perquè les seves notes eren discretes, es va quedar a la farmàcia. El Marc era un home metòdic, ordenat, responsable, simpàtic, qualitats totes aquestes que va saber observar i valorar el propietari, que quan es va jubilar li va oferir el traspàs del negoci en molt bones condicions. El Marc va acceptar, encantat. Va esdevenir soci propietari junt amb l'Atul, un noi de Bombai que havia estudiat a Londres, que feia quatre anys que també despatxava medicaments a la farmàcia i que s'havia convertit en el seu company. El Marc i l'Atul eren partidaris de les parelles estables i de la vida casolana. L'Atul cuinava molt bé i convidaven de tant en tant a sopar el Pol i la Blanca. Ni el Marc ni l'Atul eren d'aquells homosexuals misògins que, com que no són capaços d'acceptar del tot els seus desitjos, les emprenen contra les dones sempre que poden. La Blanca n'havia conegut algun, d'aquests, i el trobava insuportable.

El Pep era el germà petit, en sentit cronològic i físic. Els altres tres eren alts, forts, mentre que el Pep era baixet, prim, d'aspecte fràgil encara que no ho fos. Era l'únic que s'assemblava a la mare. De caràcter introvertit, tenia les mans amples, els dits gruixuts, que contrastaven amb l'esveltesa del cos, i la cara plena de grans, com si estigués en plena adolescència. Les motos eren la seva passió. Participava en curses enduro i en raids, que li agradaven molt més perquè la llarga durada i la duresa de les proves posaven al límit el seu cos i la moto KTM-660, que cuidava com si fos la nineta dels seus ulls. Alguna vegada havia participat al Ral·li Dakar, i encara que no l'havia guanyat mai ni havia sortit mai a la tele, ell ja estava content si el podia acabar amb dignitat. No era prou bo per ser famós, ell ho sabia,

però sí per tenir patrocinadors que li permetien anar gairebé sempre amb una moto entre les cames, per entrenar-se o per córrer en una cursa. El Pep tenia dues altres fonts de finançament. La feina en un taller de reparació de cotxes i motos, on posava a punt la seva KTM i treballava unes hores quan no era fora de la ciutat. I la contribució generosa de la seva mare, que de tant en tant li feia una transferència perquè era el petit, el que no tenia feina fixa i el més mimat. Els tres germans acceptaven el tracte de favor, perquè quan eren nens la mare ja no podia dissimular la seva predilecció i perquè també esperaven que un dia guanyaria una cursa que li donaria titulars i el convertiria en l'orgull de la família. Cap dels germans no tenia ni idea d'on havia sortit, aquesta devoció del Pep per les motos, però en aquest punt tampoc ningú no hi buscava cap explicació. Tampoc no sorprenia a ningú que no hagués portat mai cap nòvia a les trobades dels quatre germans. De fet, l'Atul i la Blanca eren els únics satèl·lits que assistien a les reunions periòdiques del clan fraternal. El Roc de vegades hi portava la parella que tenia en aquell moment. Però com que la canviava tan sovint, ningú no s'hi fixava. A més, les nòvies del Roc semblaven tallades totes pel mateix patró. Cabelleres llargues, faldilles curtes, escots generosos, maquillatges intensos, gestos estridents, poques paraules, somriures de compromís. Ningú no en feia gaire cas perquè no interessaven a ningú.

•

A la Blanca sempre li havien agradat les històries de les tres bessones. Sobretot les trapelleries de la Teresa, encara que de caràcter era més com l'Anna, la més retreta de les tres. De ben petita ja les sabia dibuixar i s'inventava historietes amb noves aventures. Els pares, comprensius, li elogiaven les creacions a mesura que la Blanca els anava donant forma, mentre que els avis s'afegien a les lloances quan els mostraven els dibuixos acabats. Tots plegats presumien dels còmics de la nena que s'assemblaven tant als dibuixos originals, remarcaven amb un somriure de satisfacció que era com la cirereta que decora

un pastís. L'èxit creatiu de la petita Blanca va traspasar les fronteres familiars aviat, ja que a l'escola va guanyar quatre anys seguits el concurs de dibuixos que organitzaven per celebrar Sant Jordi. Pujar a dalt de l'escenari per rebre aquell premi modest era com una tortura. La Blanca se sentia incòmoda, avergonyida. Mirava a terra mentre enfilava els quatre graons perquè li feia l'efecte que havia d'ensopegar i que cauria a terra fent un ridícul espantós. Caminava amb el cap cot fins a la taula on l'esperaven les mestres, i no l'aixecava fins que no era just al davant de la que li oferia una rosa i una immensa capsa de colors. Amb els colors a sota el braç, la Blanca se sentia més segura. Mentre baixava de l'escenari, només desitjava no guanyar el concurs l'any vinent, era massa petita per plantejar-se no presentar-s'hi, no tenia força per vèncer les pressions de la seva mare, que cada any insistia que hi havia de prendre part perquè dibuixava molt bé i aquesta evidència era un motiu d'orgull per a tota la família.

De la televisió, a banda de les tres bessones, a la Blanca la hipnotitzaven els anuncis. Eren màgia. Li encantaven els colors, la velocitat amb què passaven les coses, la història simple que explicaven, les cares de la gent que hi sortia, la música. Quan feien anuncis, la Blanca es quedava embadalida al davant de la pantalla, l'atreien molt més aquell torrent d'imatges i de sons que no pas l'argument d'una pel·lícula o les informacions dels telenotícies que, amb tota lògica, preferien els adults. Aquests dos gustos infantils, que no van perdre llustre durant l'adolescència, van acabar per determinar la vida de la Blanca. Primer, la vida d'estudiant, després, la laboral.

Quan feia batxillerat, la Blanca va estar dubtant uns mesos si estudiar belles arts o publicitat, no comptava amb el suport de la Marina que l'hauria ajudat a esvair aviat la indecisió. Li costava decidir-se entre les tres bessones o els anuncis. Ben aconsellada pels seus pares, va marcar les dues opcions abans de fer la selectivitat, així no et tancaràs cap porta, li insistia la mare sempre que a l'hora de sopar debatien tots tres sobre el futur de la filla. Al final, la Blanca va optar pels estudis de publicitat i relacions públiques perquè abas-

taven un camp més ampli i perquè s'hi podria guanyar bé la vida. Si et decantes per la branca creativa de la publicitat, més que per la de les relacions públiques, podràs deixar fluir la vena d'artista que tens, li va dir el pare el vespre que entre tots tres van acabar de decidir a quina facultat s'havia d'inscriure. A la Blanca li va semblar una bona opció. Es va acabar de menjar el lluç que tenia al plat i l'endemà la mare la va acompanyar a les oficines de la universitat per formalitzar-hi la matrícula.

Amb un títol a la butxaca, la Blanca va començar a buscar feina i va tenir la fortuna de trobar-ne al cap de poc. Va fer de becària en una agència de publicitat, on la van explotar tres anys, i després va aconseguir un contracte per fer de creativa en una de les agències més importants de Barcelona. Anar-hi des de Terrassa primer li va costar, per la seva por absurda als trens, però s'hi va acabar acostumant gràcies als cascos i a la música. A més, la compensació obtinguda bé que se'l valia, l'esforç que havia de fer. Des del primer dia, la Blanca es va sentir molt a gust en la nova feina i per això es tenia per una privilegiada laboral. Havia pogut adquirir experiència i trobar una col·locació estable i ben pagada sense haver-se de convertir en una nòmada, com havien hagut de fer alguns dels seus amics, companys de la universitat. Havia tingut molta sort perquè, com que no era una persona aventurera ni intrèpida, el procés d'adaptació en el seu cas potser no s'hauria acabat de produir mai. El Roger havia trobat feina a Sevilla, l'Adrià feia dos anys que vivia a Hong Kong i la Laia, a Amsterdam. La Núria havia hagut d'acceptar una plaça de professora a la Universitat de Chemnitz, prop de Dresden, perquè totes les d'aquí van ignorar el seu brillant l'expedient acadèmic. Quan la Núria els va comunicar la notícia, cap dels seus amics no sabia on era Chemnitz, ni tan sols sabien que existia aquesta ciutat. Un cop instal·lats en les seves noves vides, totes les comunicacions dels amics de la Blanca indicaven que estaven contents perquè podien treballar en el que els agradava, i els que en tenien havien aconseguit consolidar la relació de parella. L'Adrià tenia contracte

amb una empresa multinacional i es va casar per poder anar a Hong Kong amb la Marta, amb qui vivia des de feia tres anys. La Núria s'havia pogut instal·lar a pocs quilòmetres del Thomas, el seu nòvio alemany. Quan estudiaven, cap dels amics de la Blanca no s'havia plantejat anar a viure a l'estranger més enllà dels mesos que durés un erasmus, però després, un cop presa la decisió difícil, estaven convençuts que havien fet la tria correcta. No els semblava un preu massa alt haver hagut de renunciar als pares i als amics de tota la vida. La Blanca tenia la sensació que cap d'ells no tornaria a Catalunya. S'establirien allà on eren, en un futur tindrien fills. Ni l'Adrià ni la Marta no tornarien. Si de cas, anirien amb un altre contracte a l'altra punta de món. Molt haurien de canviar les coses aquí perquè fessin el viatge a l'inrevés, pensava la Blanca, és una generació internacional, la nostra, i això suposo que al capdavant és bo. Viatjar i viure experiències noves obre la ment, sobretot la dels altres perquè la Blanca no s'imaginava a si mateixa voltant indefinidament pel món amb la por que li feien els avions i els trens.

A l'agència de publicitat, la Blanca s'hi sentia ben valorada, la directora hi confiava i sabia com explotar el seu gran potencial creatiu. Cada vegada que li proposava un nou projecte, la Blanca se submergia en un univers diferent que l'estimulava perquè el canvi constant, servit amb píndoles supersòniques, era com una injecció d'adrenalina que la feia viure. El treball sota pressió, haver-se d'adaptar a un entorn d'evolució ràpida, el ritme del procés creatiu, que seguia les seves pròpies pautes, eren factors que s'havien fusionat del tot amb el caràcter de la Blanca, de manera que la Blanca tenia consciència que no seria la Blanca si no treballés a l'agència. La plenitud que sentia quan tenia un projecte a dins era la palanca que enlairava totes les seves virtuts laborals. D'aquí naixien les bones idees que acabarien plasmades en imatges potents. D'aquí arrencaven les decisions estratègiques que prenia per enviar un missatge a un públic concret. D'aquí procedia la reacció del públic, que ella havia de saber preveure perquè tota l'estructura no s'ensorrés. La Blanca trobava

fascinant la capacitat que tenien els creatius per comunicar una idea i per incidir en el comportament de la gent desconeguda.

El primer anunci dissenyat per la Blanca que va tenir un cert ressò la va deixar astorada. Era un anunci de iogurts per a la televisió. Treien un producte al mercat i volien promocionar-lo entre les persones d'una certa edat. Quan la directora la va cridar al despatx, una setmana després de l'inici de la campanya televisiva, i la va felicitar perquè el client l'havia informat que el producte era un èxit de vendes, el cor de la Blanca va estar a punt d'explotar. Descobrir que tenia poder per intervenir en les decisions dels altres li va proporcionar una sensació de plenitud magnífica. I morbosa. Perquè es va adonar que el poder es podia exercir també amb la voluntat de fer mal i que si aquest fos el cas, la resposta de la gent seria idèntica. Una campanya de comunicació ben feta podria portar a consumir de manera majoritària una substància verinosa, per exemple. Joseph Goebbels hi tenia la mà trencada a manipular les masses, els seus dinou principis de propaganda ho deixaven ben clar.

Asseguda al davant de l'ordinador i pensant en aquestes coses, la Blanca va sentir un vertigen emocional tan intens que el cap li va començar a rodar de debò. El vertigen la va xuclar com un tornado perquè tenir el poder de fer el mal significava també tenir el de no fer-ne. I decidir no fer-ne la feia sentir encara amb més poder. El bucle de pensament li va fer present una frase de la novel·la Canadà de Richard Ford, que des del dia que l'havia llegit se li havia quedat clavada. *Només ets bo si pots fer mal i decideixes no fer-ne*. Per vèncer el mal, se l'ha de conèixer de prop. Se n'ha de tenir l'experiència. O la possibilitat de l'experiència. Així se sentia la Blanca després del seu primer gran èxit. Poderosa i indestructible com una roca.

Un projecte. Un procés creatiu. Una visió estratègica. Quan aquests tres factors la posseïen, la resta del món es difuminava. Aleshores la Blanca no es podia ocupar de res més perquè era com si no hi hagués res més al seu entorn. El tema de l'anunci, fos el que fos, l'absorbia de manera tan intensa que la Blanca sempre s'excedia en

la fase de buscar documentació. Volia saber-ne molt per tenir la sensació que ho controlava tot. No podia deixar escapar res perquè si ho feia, alguna de les pors i inseguretats que li venien de la infantesa s'infiltrarien per alguna escletxa i ho farien malbé tot.

La Blanca era així i actuava així, no hi podia fer més.

El Pol ho va arribar a aprendre i ho respectava perquè havia comprès que es tractava d'una condició essencial de la personalitat de la Blanca, molt més profunda que una simple acció voluntària.

Llavors era només el Pol qui s'ocupava de la intendència i de fer funcionar la vida quotidiana.

•

El Pol va trigar a convidar la Blanca a una de les reunions del microcosmos de germans. Per a la Blanca era una actitud del tot natural, aquesta reserva, adequada al caràcter exclusiu del club i comprensible perquè els primers temps de sortir junts no volien interferències entre tots dos, es volien en exclusiva. Havien decidit construir una relació basada en l'amor, la llibertat i la independència, perquè sabien que cadascú necessitava el seu propi espai i que, per créixer com a parella, l'havien de respectar i mantenir. Així és que quan es van començar a obrir al món, si el Pol havia quedat una tarda o un vespre amb els seus germans, la Blanca se n'anava amb les amigues. Si el Pol feia alguna sortida de cap de setmana amb els germans, la Blanca o bé es quedava a casa o bé feia alguna cosa amb els pares o bé se n'anava amb les amigues a qualsevol lloc.

Sense que calgués parlar-ne, un bon dia la Blanca i el Pol van deixar de fer coses cadascú pel seu compte, primer durant els caps de setmana. La Blanca es va anar integrant al clan familiar del Pol i el Pol es va anar relacionant amb les amigues i els pares de la Blanca. De seguida es va veure clara una tendència més acusada a les trobades amb els germans del Pol, a les quals la Blanca anava de gust perquè al Pol li agradava la seva companyia i ella l'únic que volia era que el Pol estigués bé. El canvi en els seus hàbits d'oci es va produir

a partir de la tarda del dissabte en què el Pol va portar la Blanca a la seva primera reunió de germans. Com si pel fet que els altres tres l'acceptessin, el Pol ja no tingués cap dubte sobre la consistència de la seva relació de parella. Era un plantejament absurd, com ho són de vegades les actuacions humanes, però la Blanca estava segura que aquesta era la valoració que n'havia fet el Pol, ho va notar en la manera com la mirava a partir de llavors.

Un dissabte a la tarda, el Pol i la Blanca van anar al pis del Roc a veure un partit de futbol. Van ser els últims d'arribar al punt de reunió. El Roc, el Marc i el Pep estaven asseguts al sofà immens que hi havia al davant de la tele. L'Atul seia en una cadira. Es van aixecar tots quatre per saludar els nouvinguts. Mentre es col·locava entre el Roc i el Marc al sofà, el Pol va indicar a la Blanca una cadira que hi havia a l'altre lateral. La Blanca s'hi va asseure i, sense amagar la sorpresa, es va quedar mirant els quatre germans que s'havien assegut per ordre cronològic.

A la tauleta baixa entre el sofà i la tele hi havia gots, cerveses, patates, cacauets i un cendrer mig ple al davant d'on seia el Roc.

El Pol va mirar la Blanca i li va explicar que abans del partit havien de preparar el ritual. Cada un de nosaltres té un objecte fetitxe i el presenta al grup, va dir, sempre fem el mateix, et semblarà absurd, però si no ho fem, és com si ens faltés alguna cosa.

—Comences tu, Pep, som-hi.

El Pep es va aixecar. Va sortir de la sala i va tornar amb una moto KTM-660 en miniatura. La delicadesa amb què la sostenia contrastava amb els dits rabassuts, ennegrits, perquè per més que treballis amb guants de làtex la brutícia ja ha penetrat a l'epidermis, va argumentar en adonar-se que la Blanca no podia deixar de mirar-li les mans. Va aixecar la moto pel damunt del cap, va fer uns quants volts cerimoniosos per la sala i la va posar a sota de la taula mentre cridava *us presento la meua nòvia us presento la meua nòvia*.

El Marc es va connectar a l'Spotify Web Player. Va buscar-hi El Petit de Cal Eril, hi va localitzar la cançó Lleida frega Fraga i

va tocar el triangle del play. *En Siset té un nét farmacèutic enganxat a l'orfidal com cal de dilluns a divendres... És el farmacèutic de Lleida...* Els quatre germans anaven seguint amb el cos el ritme sincopat de la guitarra, movent-se a l'uníson, ara tots a la dreta, ara tots a l'esquerra. Amb les notes finals de les trompetes, tots quatre es van aixecar fent amb els braços com si toquessin. L'Atul i la Blanca s'ho miraven. L'Atul somreia, la Blanca estava estupefacta.

Acabada la cançó, tots cinc van aplaudir. Els quatre germans es van abraçar i es van donar cops amistosos a les espatlles. El Pol es va aixecar, va sortir de la sala i va tornar amb una perruca de color croqueta, llarga i arrissada. Caminava molt cerimoniós, amb les mans a l'esquena. Els altres tres germans es van caragolar de riure, mentre s'anaven donant copets als braços i al tòrax. El Pol va enlairar un cap d'exposició masculí, calb i amb un bigotet castany, el va deixar a terra, li va fer una reverència com si fos un aristòcrata del segle XVIII, es va treure la perruca i la va posar al cap amb cura. Després es va treure un raspall de la butxaca dels pantalons i la va pentinar una llarga estona, enmig de les rialles dels altres tres. Va situar el cap i la perruca a sota de la tauleta central, al costat de la moto.

El Roc va desaparèixer de la sala d'una revolada. Va entrar lluint un calendari de bombers nus de l'any 2013. Va anar ensenyant les fotos dels mesos a cops de maluc. Va deixar el calendari a sota de la tauleta. Es va posar a ballar i a descordar-se la camisa, mentre cantava la música de Full Monty. Va lluir el tors musculat, es va descordar el cinturó, se'l va treure, es va descordar el botó dels pantalons i va fer córrer una mica avall la cremallera, va aturar els moviments del tors mentre sostenia el cinturó amb els braços oberts a l'alçada del pit i va deixar anar un pet potent que va fer esclatar els aplaudiments i les rialles dels altres tres germans. L'Atul també va aplaudir, tímid. Va mirar la Blanca amb simpatia, li va fer que sí amb el cap i ella va aplaudir per no quedar com la rara del grup.

La Blanca va buscar els ulls del Pol, que l'observaven amb aprovació. Tenia una expressió infantil, una barreja d'entremaliadura i

alegria que mai no li havia vist. Feia un any que vivien junts i en aquell moment la Blanca acabava de descobrir una faceta nova de la personalitat del Pol. Mai no s'arriba a conèixer del tot una persona, per més anys de convivència que s'hi posin: sempre hi ha coses que sorprenen, o bé perquè havien estat amagades o bé perquè es produeixen canvis en una de les dues persones que conviuen. No hi ha res immutable, a la vida sempre tot es mou, com la pilota i els futbolistes.

La Blanca no recordava contra qui jugava el Barça, només el hat-trick de Messi i les celebracions exagerades després de cada gol, amb abraçades, crits, salts, encaixades de mans i glops llargs de cervesa. La Blanca i l'Atul els miraven a tots quatre, ara l'un ara l'altre, l'Atul s'aixecava i s'abraçava al Marc, la Blanca es quedava quieta al seu lloc. Al segon gol, el Pol se li va acostar per fer-li un petó a cada galta. Al tercer, el Roc la va aixecar per la cintura i la va alçar mig metre de terra. Feia pudor de tabac i de cervesa, però ella no es va queixar, sinó que va riure, com els altres. A terra l'esperaven les abraçades del Marc i del Pep. I la mirada comprensiva i compassiva de l'Atul, com si ell ja hagués passat abans per aquella experiència i li volgués transmetre seguretat. La pell color d'oliva morada de la cara li brillava.

Després del futbol van anar a sopar a la pizzeria que hi havia tres cantonades més avall. El Pol es va posar al costat de la Blanca, de tant en tant li agafava la mà per sota de la taula. Tenien tota l'aparença d'un grup normal.

El Pol estava radiant. I guapo. Feia dos dies que no s'havia afeitat, els pèls de la barba se li ajuntaven amb la insinuació dels cabells, la cara i el cap eren com una línia contínua que a la Blanca li encantava. Qualsevol comentari d'un dels seus germans el feia riure amb satisfacció, com si no hi hagués d'haver res que pogués distorsionar aquell reducte familiar. En moments com aquell, la Blanca no podia entendre com el Pol s'havia pogut enamorar d'una persona com ella, discreta, tirant a avorrida, sense cap mena de gràcia, ni física ni intel·lectual. Ella no era una persona enginyosa ni sabia fer

bromes i ell, en canvi, sempre feia riure i sempre reia: però el cert és que tots dos ens vam enamorar. Hi ha coses que passen que no obeeixen a cap raó. Passen i prou.

•

Un matí, la directora de l'agència va cridar la Blanca al despatx amb la mateixa amabilitat i urgència de sempre. La Blanca es va asseure al seu davant, tranquil·la, perquè sabia que el que li plantejaria seria un encàrrec nou. La directora es va interessar per com tenia d'avançats els tres projectes que portava entre mans, es va assegurar que el disseny de les tres campanyes publicitàries que estaven treballant ja estava llest i que els anuncis aviat entrarien en producció. I quan va veure que podia disposar de totes les hores laborals de la Blanca, la va informar que l'agència havia guanyat el concurs, que havia rebut l'encàrrec del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, ho va dir amb la mirada fixa, tota la nomenclatura oficial deixada anar sense ni una pausa ni un parpelleig. La Blanca va continuar immutable, en espera del que fos que havia de venir i que ja s'imaginava. La directora va afegir que aquest era un compte important per a l'agència, que podia obrir-los portes si aconseguien que tingués impacte en la societat, que s'allunyava molt de les campanyes publicitàries que havien dissenyat sempre, però que per aquest mateix motiu era un repte imponent. I que l'oferia a la Blanca perquè era la creativa més trencadora i amb més capacitat de treball que tenia a l'estudi. La directora es va aturar uns segons per observar la reacció de la Blanca, que va separar una mica els llavis, com si anés a dir alguna cosa, però va continuar callada. Tot i que els dos qualificatius que li va dedicar van fer el seu efecte en l'ànim de la Blanca, va optar pel silenci i per esperar a veure què. Sabia que la directora no els havia dit per afalagar-la, sinó que els hi havia atribuït perquè pensava de debò que ella era així i que podia tirar el projecte endavant, la Blanca va veure la sinceritat al darrere dels seus ulls. Els qualificatius la van sobtar, perquè el que acostumava a

dir-li en aquestes ocasions era que estava segura que ho faria molt bé perquè era estupenda. Per a la Blanca, era un afalac de doble tall, aquest. Era un afalac que anava directe a la vanitat de qui l'escoltava, però que, al mateix temps, no volia dir res perquè totes les persones tenim alguna cosa que ens fa ser estupendes. Encara que en unes sigui més visible que en d'altres. La voluntat trencadora i la capacitat de treball que li atribuïa aquell matí la directora van corroborar a la Blanca la idea que ja s'havia anat fent de la cosa mentre escoltava les explicacions: que l'encàrrec era gros i feixuc. Que tindria molta feina per sortir-se'n.

—O sigui que posa-t'hi de seguida, Blanca. No cal que et digui que el temps se'n tira a sobre, ja saps que la premsa és la insígnia de la nostra professió.

La feina que a partir d'aquell moment reclamaria tota l'atenció de la Blanca era el disseny d'un anunci per a l'Any Llull, que s'engegaria el novembre del 2015 i se celebraria tot el 2016. En trenta segons havia de saber explicar la singularitat del personatge i havia de saber cridar l'atenció de l'audiència televisiva. Havia de trobar un missatge clar i un llenguatge visual potent. Tenia tres setmanes per dissenyar les propostes. Quan el client hagi acceptat la bona, la producció ja serà ràpida. Tots els de l'estudi hi dedicarien les hores que fessin falta, el costum de treballar amb pressió estava tan arrelat entre els publicistes que el ritme frenètic ja els circulava per les venes.

Qui és Ramon Llull? Sort en va tenir la Blanca de trobar una pàgina web que es deia així. El dia de l'encàrrec, ella en coneixia el nom i poca cosa més, el que li havien explicat a l'institut eren records massa llunyans. Va navegar unes hores per la pàgina. Primer es va fer una idea general de l'home, i va descobrir que era l'autor més internacional de la cultura catalana. Aquesta dada per si sola justificava que se li dedicés un any d'homenatge des de les nostres institucions, va pensar. Després va fullejar llibres sobre la seva biografia i sobre el que va escriure, que va ser molt. I fins i tot es va atrevir

a llegir alguns capítols de les seves obres, les més literàries. Les filosòfiques, les teològiques i les científiques les va deixar de banda, perquè serien massa tècniques i perquè no tenia temps. S'hauria de conformar, doncs, a tenir una lleugera idea de què era allò que ell anomenava Art.

Durant dues setmanes, la Blanca es va capbussar en la vida i l'obra de Ramon Llull. A la feina imaginava imatges, dibuixava esbossos i llegia, a casa també llegia, es passava tot el dia pensant en l'il·lustre mallorquí. El Pol la va deixar fer, com sempre, perquè sabia que quan treballava en un projecte no podia parar de pensar-hi de manera obsessiva fins que se li apareixia el desllorigador. Com per art de màgia, de sobte era com si tot fos fàcil i clar. Però fins que no arribava aquest moment, la Blanca vivia en un altre món i es convertia en una persona de difícil convivència. El desllorigador actuava sempre com un tap de suro que obre d'una estrebada una ampolla i deixa respirar el vi. Amb aquell floooop, la Blanca respirava i de retruc també el Pol.

La Blanca llegia Llull, llegia sobre Llull i pensava en Llull. Era conscient que aquesta vegada s'excedia massa, en la tasca de documentació, però no podia actuar de cap altra manera perquè el personatge l'atreia com una obsessió. Sense saber per què, aquesta campanya publicitària se li havia ficat a dins més que les altres i l'arrossegava per camins desconeguts que no podia deixar de recórrer perquè la força que l'estirava era més forta que la voluntat. Llull era com un motor. La Blanca tenia la sensació de circular per l'autopista a gran velocitat i no podia pas aturar el cotxe en sec, si no, se li tirarien els altres al damunt. Havia de continuar endavant, en línia recta i endavant.

La Blanca va trobar Ramon Llull un home fascinant. Per la seva vida intensa, per la seva gran intel·ligència i per la seva tenacitat. Però com més coses llegia, menys sabia com convertir les qualitats en imatges ni com ficar-les dins de trenta segons. Els conceptes abstractes sempre costaven de materialitzar.